

בש"פ 4187/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 4187/14

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, יחד עם סעיף 10יא לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971

בשם המבקשת: עו"ד שרית משגב

בשם המשיב: עו"ד אביגדור פלדמן

החלטה

בקשה לפי סעיף 62(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 וסעיף 10יא לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 (להלן: חוק הנוער) להאריך את מעצרו של המשיב, שהוא קטין בן-16.5 שנים, בעשרה ימים או עד להגשת כתב אישום נגדו, לפי המוקדם מביניהם.

1. בין איהאב חילף (להלן: איהאב) לבין מוחמד גדיר (להלן: מוחמד) התקיים סכסוך. על פי החשד המיוחס למשיב, ביום 3.5.2014, בשעות הערב, שהה מוחמד עם שניים נוספים ברכב בסמוך למעיין ציפורי שליד הכפר חילף. כאשר נודע לאיהאב כי מוחמד נמצא ליד המעיין, ביקש מהמשיב להגיע לכפר. המשיב, ששהה בחוף הים עם חבריו, שב

עמוד 1

לכפר ופגש את איהאב. המשיב הצטייד בנשק מסוג "קרלו" והשניים ירדו לכיוון המעיין ברגל. כאשר הגיעו לרכב שבו ישבו השלושה, כיוון המשיב את הנשק לעבר מוחמד וניסה לירות בו באופן שהכדור היה פוגע בפנים של מוחמד, אולם בעקבות מעצור הנשק לא ירה. מוחמד יצא מן הרכב וברח. בהמשך אותו לילה התבצעו חילופי ירי בכפר ונזרקו רימוני הלם. כתוצאה מהירי נגרם מותו של אמיר גדיר (להלן: אמיר). המשיב מסר כי כאשר החל הירי ביקש ממנו מואיד חילף (להלן: מואיד) להביא את הנשק האמור. המשיב הביא את הנשק ומסרו למואיד. כשעה וחצי מאוחר יותר החלו שוב חילופי הירי וזריקת רימונים. מואיד לקח את הנשק, רץ לרמפת עפר וירה מספר כדורים לעבר בית משפחתו של אמיר. המשיב ואחרים ממשפחתו ירדו ועמדו אף הם על הרמפה.

2. המשיב נעצר ביום 7.5.2014, הובא לפני בית משפט השלום בחיפה ביום 8.5.2014 ומעצרו הוארך בהסכמת בא כוחו עד ליום 12.5.2014. בית משפט השלום עמד בהחלטתו על מורכבות החקירה. ביום 12.5.2014 הוארך מעצרו של המשיב בשנית, בהסכמת באו כוחו, עד ליום 15.5.2014. בית המשפט ציין כי קיים חשד יותר מסביר לביצוע העבירות המיוחסות למשיב וכי מתקיימות שתי עילות מעצר, מסוכנות וחשש לשיבוש הליכי חקירה. ביום 15.5.2014 הוארך מעצרו של המשיב בשלישית, בהסכמת באת כוחו, עד ליום 19.5.2014. ביום 19.5.2014 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסכמה שלפיה ישהה המשיב במעצר עד ליום 22.5.2014. נוכח ההסכמה האריך בית משפט השלום את מעצרו של המשיב בפעם הרביעית עד ליום זה. ביום 22.5.2014 הוארך מעצרו של המשיב בחמישית עד ליום 26.5.2014. בהחלטה ציין בית המשפט כי מתקיים במשיב חשד העולה מעבר לחשד סביר לביצוע העבירות המיוחסות לו. כמו כן צוין כי מאז החלטת המעצר האחרונה, המסכת העובדתית נגד המשיב התעבתה והתגבשה ומתקרבת לקיומן של ראיות לכאורה לביצוע העבירות המיוחסות לו. בית המשפט קבע כי מתקיימות עילות המסוכנות ושיבוש הליכי חקירה, במיוחד נוכח הפעולות שננקטו על ידי המשיב בטרם הסגיר את עצמו לידי המשטרה. ביום 26.5.2014 הוגשה בקשת הארכת מעצר נוספת באישור המשנה לפרקליט המדינה בתוקף הסמכות המוקנית ליועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 17(ב) לחוק המעצרים וסעיף 10ט לחוק הנוער. ביום זה, הוארך מעצרו של המשיב בשישית, על פי הסכמת הצדדים, עד ליום 30.5.2014. בהחלטתו ציין בית המשפט את החשד הסביר ואת עילות המעצר. ביום 30.5.2014 הוגשה בקשה להארכת מעצר שביעית, באישור המשנה לפרקליט המדינה. בהחלטתו קבע בית משפט השלום כי שתיקתו של המשיב, על אף שזוהי זכותו, מקשה על סיום החקירה, שהיא מורכבת ומסועפת. על כן, באיזון הראוי שבין זכויות הקטין לבין חומר החקירה נוסף שהתווסף בעניינו, יש מקום להאריך את המעצר. מעצרו של המשיב הוארך עד ליום 2.6.2014. ביום 2.6.2014 הוגשה בקשה שמינית להארכת מעצר באישור המשנה לפרקליט המדינה, ומעצרו של המשיב הוארך עד ליום 5.6.2014. בית המשפט ציין בהחלטתו הוא שוכנע כי קיים חשש לשיבוש הליכי משפט וכי נשקפת מהחשוד מסוכנות. כמו כן, צוין כי לא ניתן להשיג את מטרות המעצר בדרך של קביעת ערובה ותנאי ערובה. זאת ועוד, בית המשפט ציין כי המשטרה עושה מאמצים כבירים להשלמת החקירה והחשדות נגד המשיב הלכו והתבססו. ביום 5.6.2014 הוגשה בקשה תשיעית להארכת מעצר, ומעצרו של המשיב הוארך עד ליום 10.6.2014. ביום 10.6.2014 הוגשה בקשה עשירית להארכת מעצר באישור המשנה לפרקליט המדינה, ומעצרו של המשיב הוארך עד ליום 15.6.2014 בשעה 12:00. בהחלטתו חזר בית משפט השלום על הערכתו כי מסכת הראיות מתקרבת לכדי ראיות לכאורה וכי מתקיימות שתי עילות מעצר. בית המשפט הורה לשירות המבחן לנוער להיפגש עם המשיב "כהכנה לתסקיר מעצר, כמובן מבלי לטעת מסמרות או להביע עמדה בכל הקשור להמשך ההליכים כלפי חשוד זה". בנוסף, הורה בית המשפט לאפשר למשיב להיפגש עם הוריו בהתאם להוראות חוק הנוער.

3. בבקשה שלפניי מבוקש לעצור את המשיב בפעם האחת עשרה, לאחר שחלפו מעל 40 ימים מעת מעצרו, כנדרש בסעיף 62(א) לחוק המעצרים בצירוף סעיף 11א לחוק הנוער. בבקשה נטען כי חומר הראיות שנאסף עד עתה – ובכלל זה הודאותיו של המשיב – מבסס חשד סביר ולמעלה מכך למעורבותו ש בעבירות רצח, ניסיון רצח, ירי בשטח בנוי, החזקת נשק שלא כדין וקשירת קשר לביצוע רצח; כי מדובר בחקירה מסועפת ומורכבת העוסקת במעורבים רבים;

כי בשל מורכבות החקירה, ההתפתחויות הרבות והמשמעותיות שאירוע במהלכה ושתיקתו של המשיב (בשלב הראשון) והחשודים האחרים - נמשכת החקירה זמן רב; וכי המשך מעצרו של המשיב מחויב לנוכח מסוכנותו לשלום הציבור ובטחונו וחשש לשיבוש מהלכי חקירה ומשפט.

4. מנגד טוען בא כוח המשיב כי ניתן להגיש כתב אישום נגד מרשו כבר בעת הזו, על בסיס החשדות המיוחסים לו ושבחלק מהן הודה לפני כ-15 יום; כי המשך מעצרו מיועד אך ורק לגרום לו להפליל אחרים המעורבים בפרשה; כי אחרים שנחשדו בפרשה שוחררו; כי השופטים נוהגים בו באלימות מילולית ומנסים להפחידו לרבות איום שאמו תיעצר; וכי מקשים עליו להיפגש עם הוריו. בהקשר אחרון זה יוער כבר עתה כי נציג המשטרה מסר בדיון כי - בהמשך להחלטת בית משפט השלום - אין התנגדות של היחידה החוקרת לביקורי הורים באופן יומיומי, והוסכם כי ככל שתהיה בעיה קונקרטיית תתקיים הידברות ישירה בין הפרקליטים בנושא זה.

5. הסמכות להאריך מעצר של חשוד שהוא קטין לצרכי חקירה מעבר לארבעים ימים מסורה לשופט בית המשפט העליון, והוא יעשה כן בהתאם לעילות ולמתווה הדיוני החל בבקשה להאריך מעצר לפני הגשת כתב אישום כמפורט בחוק המעצרים ובחוק הנוער. הואיל ועסקינן במעצר של קטין, שומה על בית המשפט לוודא כי החזקתו במעצר היא בבחינת מוצא אחרון, לאחר שהובאו בחשבון גילו והשפעת המעצר על שלומו הגופני והנפשי ועל התפתחותו (ראו סעיפים 10א ו-10יא לחוק הנוער; סעיפים 59 ו-62א) לחוק המעצרים; בש"פ 1252/14 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקאות 1-2 (18.2.2014) (להלן: עניין פלוני)).

6. לאחר שעיינתי בחומר החקירה ובדו"ח הסודי שהוגש לעיוני, שוכנעתי כי יש חשד סביר לכך שהמשיב עבר את העבירות שהוא נחשד בביצוען. יצוין כי בעניין אחרון זה, אין למבקשת - שסקרה את התשתית המרכזית לעניין זה בדיון במעמד הצדדים - מחלוקת עם ההגנה. עמדת בא כוחו המלומד של המשיב היא כי בנסיבות אלה על המבקשת להגיש את כתב האישום ולנהל את ההליך בהתאם לדפוסים המקובלים. עוד מצאתי כי קיימות עילות להארכת מעצרו של המשיב בדמות קיומו של חשד סביר לשיבוש הליכי חקירה (סעיף 13א(1) לחוק המעצרים), בין היתר בשים לב לכך שהנשק שלפי המיוחס הוחזר לידי המשיב אחרי הירי לא נתפס; כי קיים יסוד סביר לחשש שהמשיב יסכן את שלום הציבור (סעיף 13א(2) לחוק המעצרים); וכי יש צורך בהמשך מעצרו של המשיב כדי לנקוט הליכי חקירה שלא ניתן לקיימם אלא כשהוא נתון במעצר (סעיף 13א(3) לחוק המעצרים) כמפורט בחומר החסוי שהוגש לי. אכן, אין להקל ראש בעובדה שמעצרו של המשיב מוארך זו הפעם האחת עשרה, ומבחינה זו עסקינן בבקשה חריגה לא רק נוכח משך תקופת המעצר, אלא גם ביחס למספר בקשות ההארכה (השוו: עניין פלוני, בפסקה 8). ברם, וכפי שקבע בית משפט השלום, אכן מדובר בחקירה סבוכה, ובשים לב לעצמת החשדות, כמו גם עילות המעצר והסיכון הנשקף מהמשיב, יש מקום ליתן למשטרה שהות נוספת להשלמת החקירה, ובעיקר פעולות חקירה מס' 1, 2, 4, 7, 9 ו-10 הקשורות במישרין למשיב (זאת בהתאם לסימון בדו"ח נלווה להארכת מעצר לבית משפט עליון מיום 15.6.2014 תחת הכותרת "פעולות חקירה עתידיות לביצוע" כפי שסומן על ידי ויוחזר במעטפה חתומה למבקשת כאמור בסעיף 15ג) לחוק המעצרים).

7. המדינה מבקשת להאריך את מעצרו של המשיב בעשרה ימים, ובדיון לפני הציעה המדינה כי ככל שאחליט להיעתר לבקשה, העניין יובא לבחינתו של בית משפט השלום בתוך חמישה ימים כדי לבחון אם יש מקום לקצר את הארכת המעצר, בהתאם למתווה שנקבע בעניין פלוני (שם, בפסקה 9). דא עקא שהמתווה האמור נקבע לאחר שביט משפט זה (השופט י' עמית) קבע כי בנסיבותיו של אותו עניין - כשרצף המעצר החל כשהחשוד היה קטין ובמהלכו הוא נהיה בגיר, יחולו על בקשה להארכת מעצר ההוראות הנוגעות לבגיר, ומשכך מוסמך בית משפט השלום להאריך את

מעצרו עד 75 ימים בלא להידרש להחלטה של שופט בית המשפט העליון (סעיפים 59 ו-62(א) לחוק המעצרים). לא זה המצב בענייננו. אשר על כן, ראיתי להיעתר לבקשה באופן חלקי ולהורות על הארכת מעצרו של המשיב עד ליום ו', 20.6.2014, בשעה 13:00. ככל שתבקש הארכה נוספת (ולמותר להדגיש כי יש לעשות מאמץ להשלים את החקירה בפרק הזמן האמור), תידרש המבקשת לשוב ולפנות בבקשה לבית משפט זה.

8. הבקשה מתקבלת אפוא באופן חלקי. מעצרו של המשיב מוארך כאמור בסיפה של פסקה 7.

ניתנה היום, י"ז בסיון התשע"ד (15.6.2014).

שופט
